

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(6)
รายการตาราง	(8)
รายการภาพประกอบ	(9)
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 บทนำตั้งเรื่อง	1
1.2 การตรวจเอกสาร	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย	11
2. ฟิสิกส์ของเซลล์แสงอาทิตย์	12
2.1 สมการพื้นฐานของสิ่งประดิษฐ์สารกึ่ง	12
2.2 แบบจำลองรอยต่อพีเอ็นของซิลิคอน	14
2.3 คุณสมบัติของไดโอดจริง	29
2.4 แบบจำลองการรวบรวมพาหะของขั้วด้านที่รับแสงของเซลล์ แสงอาทิตย์	37
3. หลักการของเจเนติกอัลกอริทึม	42
3.1 บทนำ	42
3.2 เจเนติกอัลกอริทึมอย่างง่าย	43
3.3 ตัวดำเนินการทางพันธุกรรมอื่นๆ	51
4. วิธีการวิจัย	54
4.1 วัสดุและอุปกรณ์	55
4.2 การคำนวณค่าความเหมาะสมของการออกแบบรูปแบบขั้วของ เซลล์แสงอาทิตย์	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 การพัฒนาโปรแกรมภาษาซีพลัสพลัสเพื่อสร้างคลาสที่ใช้ในการคำนวณโดยหลักการเจเนติกอัลกอริทึม	58
4.4 ประยุกต์ใช้หลักการเจเนติกอัลกอริทึมในการหาค่าพารามิเตอร์ของเซลล์แสงอาทิตย์จากกราฟลักษณะเฉพาะของเซลล์แสงอาทิตย์	58
4.5 ประยุกต์ใช้หลักการเจเนติกอัลกอริทึมในการออกแบบรูปแบบขั้วซึ่งมีรูปแบบธรรมดาทั่วไป	61
4.6 ประยุกต์ใช้หลักการเจเนติกอัลกอริทึมในการออกแบบรูปแบบขั้วในลักษณะใดๆ	63
5. ผลและการอภิปรายผล	67
5.1 การประยุกต์ใช้เจเนติกอัลกอริทึมในการหาค่าพารามิเตอร์จากกราฟกระแสและศักย์ของเซลล์แสงอาทิตย์	67
5.2 ประยุกต์ใช้หลักการเจเนติกอัลกอริทึมในการออกแบบรูปแบบขั้วซึ่งมีรูปแบบธรรมดาทั่วไป	80
5.3 ประยุกต์ใช้เจเนติกอัลกอริทึมในการออกแบบรูปแบบขั้วในลักษณะใดๆ	84
6. บทสรุป	91
6.1 สรุป	91
6.2 ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก (ก) การใช้งานคลาสที่ใช้ในการคำนวณโดยหลักการเจเนติกอัลกอริทึม	99
ภาคผนวก (ข) วิธีการใช้งานโปรแกรมพีดีกราฟเพื่อหาค่าพารามิเตอร์ของเซลล์แสงอาทิตย์และโปรแกรมออกแบบรูปแบบขั้วของเซลล์แสงอาทิตย์โดยใช้เจเนติกอัลกอริทึม	104
ภาคผนวก (ค) Manuscripts	117
ประวัติผู้เขียน	126

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
5.1 ค่าพารามิเตอร์ J_{Light} , J_{01} , J_{02} , ρ_e , ρ_{sh} และค่า RMSE ที่ได้จากการคำนวณ ด้วยเจเนติกอัลกอริทึมที่ค่าขอบเขตของตัวแปรต่างกัน ในกรณีที่เป็นอุดมคติ	73
5.2 ค่าพารามิเตอร์ J_{Light} , J_{01} , J_{02} , ρ_e , ρ_{sh} , n_1 , n_2 และค่า RMSE ที่ได้จากการคำนวณด้วยเจเนติกอัลกอริทึมที่ค่าขอบเขตของตัวแปรต่างกัน ในกรณีทั่วไป	78
5.3 ค่าคุณสมบัติสมบัติของเซลล์ที่มีระยะระหว่างขั้วฟิงเกอร์และความยาวของขั้ว ฟิงเกอร์เท่ากับ 2 มิลลิเมตร และ 1 เซนติเมตร ตามลำดับ เมื่อเซลล์ทำงาน ที่ศักย์ไฟฟ้า 0.45 โวลต์	81
5.4 ผลของการออกแบบขั้วด้านที่รับแสงของเซลล์แสงอาทิตย์เพื่อหาระยะระหว่าง ขั้วฟิงเกอร์ที่ดีที่สุดด้วยเจเนติกอัลกอริทึมของเซลล์ขนาด 10x10 เซนติเมตร	83
5.5 เปรียบเทียบผลการออกแบบรูปแบบขั้วธรรมดาทั่วไปกับรูปแบบขั้วในลักษณะใดๆ ที่ขั้วขั้วโลหะที่มีความกว้าง 1 มิลลิเมตร ของเซลล์ขนาด 2 x 2 เซนติเมตร	90

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1.1 ขั้วด้านที่รับแสงของเซลล์แสงอาทิตย์ที่มีรูปแบบเป็นก้างปลา	4
1.2 ขั้วโลหะบัสบาร์ที่มีลักษณะเป็นสันสามเหลี่ยมและผิวหน้าของชั้น อิมิตเตอร์ที่มีลักษณะเป็นพื้นผิวรูปทรงพีระมิดคว่ำ	5
1.3 รูปแบบขั้วชนิดก้างปลาที่เพิ่มขั้วบัสบาร์ย่อยเข้าไป	8
1.4 รูปแบบขั้วด้านที่รับแสงของเซลล์แสงอาทิตย์ที่มีลักษณะเป็นกรอบที่ มีขั้วบัสบาร์ที่ขอบทั้ง 4 ด้านและมีขั้วบัสบาร์ย่อย	9
1.5 แสดงการแบ่งกราฟลักษณะเฉพาะของเซลล์แสงอาทิตย์ออกเป็นสอง บริเวณ	10
2.1 แถบนำและแถบวาเลนของสารกึ่งตัวนำชนิดพีและเอ็นขณะอยู่แยกกัน และการเบี่ยงเบนของแถบนำ (Conduction Band) และแถบวาเลนซ์ (Valance Band) ในบริเวณรอยต่อของสารกึ่งตัวนำ	16
2.2 การกระจายของความหนาแน่นประจุในเขตปลอดพาหะ, ค่า สนามไฟฟ้าในเขตปลอดพาหะและผลต่างระหว่างศักย์ไฟฟ้าของสาร กึ่งตัวนำด้านพีและเอ็นภายนอกเขตปลอดพาหะที่ภาวะสมดุล	18
2.3 ลักษณะภาพตัดขวางของเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดรอยต่อสารกึ่งตัวนำ ซิลิกอน	29
2.4 กราฟลักษณะเฉพาะกระแสและศักย์ของเซลล์แสงอาทิตย์ในขณะรับ แสงและในขณะมืด	30
2.5 แสดงค่าปัจจัยที่ขึ้นกับรูปร่างของเซลล์ (Ξ) ที่เป็นฟังก์ชันของ อัตราส่วนระหว่างความ กว้างของชั้นสารกึ่งตัวนำ (Q) กับความยาว ของการแพร่ของพาหะข้างน้อยในสารกึ่งตัวนำนั้น (L) ที่ค่า SL/D ต่างๆ	34
2.6 อิทธิพลของความต้านทานอนุกรม (R_s) และความต้านทานขนาน (R_p) ต่อกราฟลักษณะเฉพาะของศักย์และกระแสของเซลล์ แสงอาทิตย์ในขณะรับแสง	35

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
2.7 วงจรเทียบเท่าตามแบบจำลองไดโอดสองตัว (Two Diode Model) เซลล์แสงอาทิตย์	36
2.8 ภาพจำลองของชั้นอิมิตเตอร์ที่มีความหนา t และมีฟลักซ์ของแสงตกกระทบอย่างสม่ำเสมอบนระนาบ XY	38
2.9 แสดงการไหลของกระแสในชั้นอิมิตเตอร์ในลักษณะปกติและการไหลของกระแสในชั้นอิมิตเตอร์เมื่อสมมติให้ความหนาของชั้นอิมิตเตอร์น้อยกว่าระยะที่ กระแสเดินทางในแนวราบของชั้นอิมิตเตอร์มาก	39
3.1 ลักษณะของโครโมโซม	43
3.2 แผนภูมิสายงานแสดงกระบวนการเจเนติกอัลกอริทึม	44
3.3 โครโมโซมยาว 10 บิต ใช้แทนคำตอบของปัญหาที่ประกอบด้วยตัวแปร X_1 และ X_2 แต่ละตัวแปรจะถูกแทนด้วยเลขฐานสอง 4 บิต	45
3.4 แสดงแผนภูมิของการคัดเลือกชนิดวงล้อรูเล็ตและแผนภูมิของการคัดเลือกแบบ Stochastic Universal Sampling	47
3.5 แผนภูมิแสดงการเกิดการผสมข้ามพันธุ์แบบ 1 จุด และแผนภูมิแสดงการเกิดการผสมข้ามพันธุ์แบบ 2 จุด โดยที่หัวของลูกศรคือจุดกำหนดให้เกิดการผสมข้ามพันธุ์	49
3.6 แผนภูมิแสดงการเกิดการผสมข้ามพันธุ์ชนิดยูนิฟอร์ม	50
3.7 การกลายพันธุ์ของโครโมโซมเลขฐานสองการกลายพันธุ์โดยการกลับบิตของข้อมูล	50
3.8 แสดงการผสมข้ามพันธุ์ชนิดที่กำหนดจำนวนจุดให้เกิดการผสมข้ามพันธุ์แบบสองมิติที่มีจุดในการผสมข้ามพันธุ์สามจุด	53
4.1 การแบ่งชั้นอิมิตเตอร์ออกเป็นช่องสี่เหลี่ยมเพื่อใช้กับวิธีการผลต่างสืบเนื่อง	56
4.2 แผนภูมิสายงานแสดงขั้นตอนการหาค่าพารามิเตอร์ของเซลล์แสงอาทิตย์ด้วยเจเนติกอัลกอริทึม	61

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
4.3 แผนภูมิสายงานแสดงขั้นตอนการออกแบบรูปแบบขั้วแบบธรรมดาด้วยเจเนติกอัลกอริทึม	63
4.4 รูปแบบขั้วของเซลล์แสงอาทิตย์ที่จะถูกเข้ารหัสและโครโมโซมที่ได้จากการเข้ารหัสรูปแบบขั้ว	64
5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของค่า RMSE กับค่าความน่าจะเป็นในการผสมข้ามพันธุ์ (P_c) และค่าความน่าจะเป็นในการกลายพันธุ์ (P_m)	68
5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของค่า RMSE กับจำนวนจุดในการผสมข้ามพันธุ์	69
5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความผิดพลาดเฉลี่ยกับค่าขอบเขตของค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองการรวบรวมพาหะของขั้วด้านที่รับแสงของเซลล์แสงอาทิตย์ ในกรณีที่เป็นอุดมคติ	70
5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าความผิดพลาดของค่าพารามิเตอร์ กับค่าขอบเขตของค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองการรวบรวมพาหะของขั้วด้านที่รับแสงของเซลล์แสงอาทิตย์ในกรณีที่เป็นอุดมคติ	71
5.5 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่า RMSE กับค่าขอบเขตของค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองการรวบรวมพาหะของขั้วด้านที่รับแสงของเซลล์แสงอาทิตย์ในกรณีที่เป็นอุดมคติ	72
5.6 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของความผิดพลาดกับค่าขอบเขตของค่าพารามิเตอร์ของเซลล์แสงอาทิตย์ในกรณีทั่วไป	75
5.7 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผิดพลาดกับค่าขอบเขตของค่าพารามิเตอร์ของเซลล์แสงอาทิตย์ในกรณีทั่วไป	76
5.8 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่า RMSE กับค่าขอบเขตของค่าพารามิเตอร์ของเซลล์แสงอาทิตย์ในกรณีทั่วไป	77

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
5.9 การกระจายของศักย์ไฟฟ้าในกรณีที่ขั้วบัสบาร์มีส่วนในการรวบรวมกระแสของเซลล์ที่มีระยะระหว่างขั้วฟิงเกอร์และความยาวของขั้วฟิงเกอร์เท่ากับ 2 มิลลิเมตร และ 1 เซนติเมตร ตามลำดับ เมื่อเซลล์ทำงานที่ศักย์ไฟฟ้า 0.45 โวลต์	82
5.10 ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสที่ผลิตได้จากเซลล์กับค่าความน่าจะเป็นในการผสมข้ามพันธุ์ (P_c) และค่าความน่าจะเป็นในการกลายพันธุ์ (P_m)	85
5.11 รูปแบบขั้วที่ผลิตกระแสได้มากที่สุดของเซลล์ขนาด 2x2 เซนติเมตร ที่มีค่าความกว้างของขั้วเท่ากับ 1 มิลลิเมตร เมื่อใช้ค่าความน่าจะเป็นในการผสมข้ามพันธุ์และค่าความน่าจะเป็นในการกลายพันธุ์เท่ากับ 0.6 และ 0.001 ตามลำดับ	86
5.12 แสดงผลประสิทธิภาพของการคำนวณระหว่างการใช้ผสมข้ามพันธุ์ชนิดที่กำหนดจำนวนจุดให้เกิดการผสมข้ามพันธุ์ในหนึ่งมิติ (1D) และสองมิติ (2D) ที่ใช้จุดในการผสมข้ามพันธุ์ 1, 2 และ 3 จุด	87
5.13 รูปแบบขั้วที่ผลิตกระแสได้มากที่สุดของเซลล์ขนาด 2x2 เซนติเมตร ที่มีค่าความกว้างขั้วเท่ากับ 1 มิลลิเมตร เมื่อใช้ค่าความน่าจะเป็นในการผสมข้ามพันธุ์และค่าความน่าจะเป็นในการกลายพันธุ์เท่ากับ 0.4 และ 0.01 ตามลำดับ และการใช้ผสมข้ามพันธุ์ชนิดที่กำหนดจำนวนจุดให้เกิดการผสมข้ามพันธุ์ในสองมิติที่ใช้จุดในการผสมข้ามพันธุ์ 1 จุด	88
5.14 รูปแบบขั้วที่ผลิตกระแสได้มากที่สุดของเซลล์ขนาด 2x2 เซนติเมตร ที่มีค่าความกว้างขั้วเท่ากับ 1 มิลลิเมตร เมื่อใช้ค่าความน่าจะเป็นในการผสมข้ามพันธุ์และค่าความน่าจะเป็นในการกลายพันธุ์เท่ากับ 0.4 และ 0.01 ตามลำดับ และการใช้ผสมข้ามพันธุ์ชนิดที่กำหนดจำนวนจุดให้เกิดการผสมข้ามพันธุ์ในสองมิติที่ใช้จุดในการผสมข้ามพันธุ์ 1 จุด และใช้รุ่นในการคำนวณเท่ากับ 2000 รุ่น	89